

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНФОРМАТИКИ

Бунчук Оксана Володимирівна
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
педагогіки і педагогічної майстерності
Лебединцев Максим
здобувач вищої освіти другого рівня
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Анотація. У статті розглянуто проблему формування конкурентоспроможності у майбутніх викладачів інформатики.

Ключові слова. Конкурентоспроможність, конкурентоспроможний фахівець, майбутній викладач інформатики, заклад вищої освіти, інформаційні технології.

У сучасних соціально-економічних умовах підготовка конкурентоспроможного фахівця до професійної діяльності набуває нового значення. У зв'язку зі змінами на ринку праці змінилися й вимоги до рівня і змісту підготовки спеціалістів, основа якого закладається системою загальної середньої освіти. Запровадження у виробництво нової комп'ютерної техніки й інформаційних технологій, становлення й розвиток ринкових відносин, зростання обсягу знань про перетворення матеріалів, енергії й інформації в інтересах людини, про загальні принципи цих перетворень потребують підвищення рівня інформаційної культури підрастаючого покоління.

У наш час змінюється зміст освіти, впроваджуються ефективні методики викладання різних дисциплін, розробляються нові навчальні курси. А це, в свою чергу, вимагає підготовки вчителя нового типу, якому притаманна професійна майстерність, який формуватиме в учнів знання основ загальнолюдської та національної культури, забезпечуватиме умови для їхнього розвитку [1, с. 34].

Питання конкуренції та конкурентоспроможності розглядали наступні вчені: С. Бандура, Д. Богиня, О. Бугуцький, В. Васильченко, Н. Глевацька, О. Грішнова, Г. Дмитренко, М. Долішній, Т. Заяць, Г. Купалова, Е. Лібанова, Л. Лісогор, В. Онікієнко, М. Семикіна, О. Яременко та ін.

У контексті проблем педагогіки й професійної освіти процес формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців розкрито в соціальному, економічному, організаційному й педагогічних аспектах, що висвітлено в працях В. Андреєва, С. Батишева, В. Безрукової, О. Беляєва, Г. Ібрагімова, О. Мельничук, Н. Ничкало, Ф. Туктарова, Е. Хайрулліної та ін.

Питання професійного розвитку й саморозвитку, конкурентоспроможності здобувачів як майбутніх фахівців проаналізовано в працях Ю. Андреєвої, Л. Мітіної, Ф. Туктарова, Е. Хайрулліної, В. Шаповалова та ін.; особливості процесу формування конкурентоспроможної особистості в різних освітніх системах представлено в наукових дослідженнях таких учених: О. Заїр-Бек, О. Запесоцького, Г. Зборовського, І. Зимньої, Н. Семенова, В. Сєрикова, Р. Фатхутдінова; окремі аспекти формування конкурентоспроможної особистості в системі вищої освіти знайшли відображення в роботах В. Загвязинського, В. Кузовльова, Н. Кузьміної, М. Нікандрова, В. Монахова, П. Решетникова, В. Сластьоніна, О. Щербакова та ін.; чинники й умови формування конкурентоспроможних фахівців різних спеціальностей, зокрема педагогічних, розглядають А. Власова, К. Євплова, О. Любченко, І. Саратцева, Є. Тенілов, Ж. Шуткіна та ін.

Конкурентоспроможність в сучасних словниках трактується як здатність до конкуренції. А конкуренція розглядається як суперництво в якій-небудь галузі, боротьба за досягнення кращих наслідків у змаганні. Оскільки в Україні на даний час спостерігається перенасичення ринку праці фахівцями з вищою освітою, то конкурентоспроможність можна визначати як характеристику сучасного ринку праці. Оптимальним засобом соціальної та

економічної адаптації людини до життєдіяльності в умовах ринкової економіки є її професійна підготовка як конкурентоспроможного працівника.

Аналіз сучасного стану рівня професійної освіти вказує на необхідність створення інтегрованих підходів до формування конкурентоспроможного фахівця в стінах закладу освіти. Тобто заклад освіти має забезпечити соціалізацію і впевнене входження в самостійну професійну діяльність молодого педагога.

Важливо, щоб у стінах закладу освіти майбутні викладачі інформатики отримали не тільки теоретичну, а й ґрунтовну практичну підготовку та формували потребу до самопізнання, самовдосконалення, неперервної самоосвіти впродовж усього життя, що забезпечить їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Соціологічні опитування випускників закладів вищої освіти щодо самооцінки рівня їх конкурентоспроможності свідчать, що основною перешкодою у працевлаштуванні після отримання диплому про вищу освіту за тією чи іншою спеціальністю є відсутність практичного досвіду роботи.

Конкурентоспроможні фахівці мають володіти професійними вміннями і навичками, що ґрунтуються на сучасних спеціальних знаннях певної галузі виробництва та високим рівнем професійної компетентності, що базується на критичному мисленні та здатності застосовувати теоретичні надбання на практиці. На сьогодні професійну компетентність не можна розвивати лише на основі фахової спеціалізації, тому що вона швидко змінюється і не може гарантувати стабільність професійної підготовленості на все життя.

Загалом, підготовка конкурентоспроможних майбутніх викладачів інформатики у закладі вищої освіти вимагає:

- 1) значно покращити зміст професійної підготовки відповідно до вимог сучасного суспільства;
- 2) ґрунтовніше здійснювати теоретичне та практичне навчання;
- 3) залучити підприємства до системи підготовки спеціалістів з наданням першого робочого місця кожному випускнику;

- 4) впровадити інноваційні, креативні технології навчання;
- 5) підвищити професійність і майстерність педагогічних кадрів;
- 6) розвивати в здобувачів здатність самостійно здобувати знання [2].

До основних якостей, що характеризують конкурентоспроможність майбутніх викладачів інформатики, які слід розвивати в процесі освіти можна віднести такі: чітка мета, творче ставлення до справи, незалежність, здатність до лідерства, готовність до самонавчання, прагнення до формування додаткових професійних знань, навиків, неперервного професійного росту.

Отже, якість підготовки конкурентоспроможного викладача інформатики залежить, в першу чергу, від професійної майстерності педагогів, постійного підвищення їх кваліфікації. Впровадження нових інноваційних та інформаційних технологій і злагоджена робота команди на чолі з керівником закладу вищої освіти дає змогу підготувати висококваліфікованих випускників, конкурентоспроможних на ринку праці.

Література

1. Коберник О.М. Методика організації проектно-технологічної діяльності учнів на уроках обслуговуючої праці: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. О.М. Коберника. – К.: Науковий світ, 2005. – 92 с.
2. Яцков М.В. Особливості підготовки конкурентоспроможних фахівців у Технічному коледжі Національного університету водного господарства та природокористування / Яцков М.В., Осадча Л.К. // Нова педагогічна думка. – 2009. - № 3.